

T.C.
ADALET BAKANLI I
Adli Destek ve Ma dur Hizmetleri Dairesi Ba kanlı ı

Sayı : E-98005142-659-0003-2020-83/1204
Konu : 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Verilen
Tebdir Kararlarının Tebli i

..... CUMHUR YET BA SAVCILINA

İlgili : 20/10/2020 tarihli ve 2020/5434 Bakanlık Muhabere sayılı yazınız.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Kar ı İddetin Önlenmesine Dair Kanun hükümleri uyarınca hakim tarafından verilen tedbir kararları bakımından, aile mahkemeleri tarafından do rudan verilen tedbir kararlarının veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk tarafından verilen tedbir kararının onanmasına ili kin kararların tebli inin, kararı veren mahkemelerce mi yoksa Cumhuriyet ba savcılıkları tarafından mı yerine getirilmesi gerekti i hususunda görü bildirilmesi talebini içeren ilgi yazı ve ekleri incelendi.

Bilindi i üzere;

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Kar ı İddetin Önlenmesine Dair Kanunun,

“Tebdir kararının verilmesi, tebli i ve gizlilik” kenar ba lıklı 8 inci maddesinin dördüncü ve be inci fıkralarında; “(4) Tedbir kararı, korunan ki iye ve iddet uygulayana tefhim veya tebli edilir. Tedbir talebinin reddine ili kin karar ise sadece korunan ki iye tebli edilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ilgili kolluk birimi tarafından verilen tedbir kararı iddet uygulayana bir tutanakla derhâl tebli edilir.”

“(5) Tedbir kararının tefhim ve tebli i lemlerinde, tedbir kararına aykırılık hâlinde iddet uygulayan hakkında zorlama hapsinin uygulanaca ı ihtar yapılır.”

“Tebdir kararlarının bildirim ve uygulanması” kenar ba lıklı 10 uncu maddesinin birinci ve be inci fıkralarında; “(1) Bu Kanun hükümlerine göre alınan tedbir kararları, Bakanlı ın ilgili il ve ilçe müdürlükleri ile verilen kararın niteli ne göre Cumhuriyet Ba savcılı ına veya kollu a en seri vasıtalarla bildirilir.”

“(5) Tedbir kararının ilgililere tefhim veya tebli edilmemesi, kararın uygulanmasına engel te kil etmez.”

7201 sayılı Tebligat Kanununun,

“Tebliğatin yapılması” kenar ba lıklı 1 inci maddesinin birinci fıkrasında “Kazaî merciler, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile vakıf yüksekö retim kurumları, il özel idareleri, belediyeler, köy hükmî ahsiyetleri, barolar ve noterler tarafından yapılacak elektronik ortam da dâhil tüm tebligat, bu Kanun hükümlerine göre Posta ve Telgraf Te kilatı Genel Müdürlü ü veya memur vasıtasıyla yapılır.”

“Tebliğatin memur vasıtasıyla yapılması” kenar ba lıklı 2 nci maddenin birinci fıkrasında; “Di er kanunlarda özel hüküm bulunması halinde veya tehirinde zarar umulan i lerde veya aynı yerde bulunan 1 inci maddede yazılı daire ve müesseseler arasında veya bu daire ve müesseselerde bulunan ahıslara yapılacak tebligat, kendi memurları veya mahalli mülkiye amirinin emriyle zabıta vasıtasıyla yaptırılır.”

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun,

“Kararların açıklanması ve tebli i” kenar ba lıklı 35 inci maddesinde; “(1) İlgili tarafın yüzüne kar ı verilen karar kendisine açıklanır ve isterse kararın bir örne i de verilir.

(2) Koruma tedbirlerine ili kin olanlar hariç, aleyhine kanun yoluna ba vurulabilecek hâkim veya mahkeme kararları, hazır bulunamayan ilgisine tebli olunur.

(3) İlgili taraf serbest olmayan bir ki i veya tutuklu ise tebli edilen karar, kendisine okunup anlatılır.”

“Tebliğat ve yazı ma usulü” kenar ba lıklı 36 ıncı maddesinde; “(1) Mahkeme ba kanı veya hâkim, her türlü tebliğatı, tüm gerçek veya özel hukuk tüzel ki ileri veya kamu kurum ve kurulu ları ile ilgili yazı maları yapar.

(2) nfaz edilecek kararlar, Cumhuriyet Ba savcılı ına verilir.”

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun,

“Sürelerin ba laması” kenar ba lıklı 91 inci maddesinde; “Süreler, taraflara tebli tarihinden veya kanunda öngörülen hâllerde, tefhim tarihinden itibaren i lemeye ba lar.”

“Sürelerin bitimi” kenar ba lıklı 92 inci maddesinin birinci fıkrasında; “ Süreler gün olarak belirlenmi ise tebli veya tefhim edildi i gün hesaba katılmaz ve süre son günün tatil saatinde biter. ”

“Hüküm, hükmün verilmesi ve tefhimi” kenar ba lıklı 294 üncü maddesinde;“(1) Mahkeme, usule veya esasa ili kin bir nihai kararla davayı sona erdirir. Yargılama sonunda uyu mazlı ın esası hakkında verilen nihai karar, hükümdür.

(2) Hüküm, yargılamanın sona erdi i duru mada verilir ve tefhim olunur.

(3) Hükmün tefhimi, her hâlde hüküm sonucunun duru ma tutana ına geçirilerek okunması suretiyle olur.

(4) Zorunlu nedenlerle sadece hüküm sonucunun tefhim edildi i hâllerde, gerekçeli kararın tefhim tarihinden ba layarak bir ay içinde yazılması gerekir.

(5) Hükmün tefhimini, duru mada bulunanlar ayakta dinler.

(6) Hükme ili kin hususlar, niteli ine aykırı dü medikçe, usule ili kin nihai kararlar hakkında da uygulanır.”

“Tebliğat” kenar ba lıklı 438 inci maddesinde; “(1) Taraflarca aksi kararla tırılmadıkça tebliğat, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre yapılır.”

18.01.2013 tarihli ve 28532 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Kar ı iddetin Önlenmesine Dair Kanuna li kin Uygulama Yönetmeli inin,

“Tedbir kararının tebli i” kenar ba lıklı 31 inci maddesinde;“(1) Tedbir kararı, kararı veren merci tarafından korunan ki iye ve iddet uygulayana tefhim veya tebli edilir. Bu karar, yerine getirilmek üzere görevli olan kurum veya kurulu a gönderilir.

(2) Tedbir talebinin reddine ili kin karar, sadece korunan ki iye tebli edilir.

(3) 29 uncu maddenin birinci fıkrası kapsamında alınan tedbirlerin belirtilen sürelerde yetkili merci tarafından onaylanmaması halinde tedbir kararının kalktı ı korunan ki iye tebli edilir, ilgili kollu a bildirilir.

(4) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ilgili kolluk birimi tarafından alınan önleyici tedbir, iddet uygulayana bir tutanakla derhâl tebli edilir ve bu husus hakkında ÖN M'e ve mahkemeye bildirimde bulunulur.

(5) iddet uygulayana, tedbir kararına aykırı davranması halinde hakkında zorlama hapsine tabi tutulmasına karar verilebilece i ihtar kararında belirtilir. Ayrıca tedbir kararının tefhim ve tebli i lemlerinde de bu ihtar yapılır.”

“Mülki amir tarafından verilen kararlara itiraz” kenar ba lıklı 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında; “Kanun hükümlerine göre mülki amir tarafından verilen koruyucu tedbir kararına kar ı, tefhim veya tebli tarihinden itibaren iki hafta içinde, ilgililer tarafından aile mahkemesine itiraz edilebilir. Aile mahkemesinin bulunmaması halinde 34 üncü maddenin ikinci fıkrasında yer alan usule göre i lem yapılır.

“Hâkim tarafından verilen tedbir kararlarına ve zorlama hapsi kararına itiraz” kenar ba lıklı 34 üncü maddesinin birinci fıkrasında; “Kanun hükümlerine göre hâkim tarafından verilen koruyucu veya önleyici tedbir kararları ile tedbir kararlarına aykırılık dolayısıyla verilen zorlama hapsi kararlarına kar ı, tefhim veya tebli tarihinden itibaren iki hafta içinde ilgililer tarafından aile mahkemesine itiraz edilebilir.”

“Tebdir kararının ilgili makamlara iletilmesi ve yerine getirilmesi” kenar ba lıklı 35 inci maddesinin sekizinci fıkrasında; “Tebdir kararının ilgililere tefhim veya tebli edilmemesi, kararın uygulanmasına engel te kil etmez.”

“Tebdir kararlarına aykırılık” kenar ba lıklı 38 inci maddenin üçüncü fıkrasında; “Zorlama hapsine karar verilebilmesi için iddet uygulayana, tebdir kararına aykırı davranması halinde hakkında zorlama hapsi uygulanaca na dair ihtarin da yer aldı ı tebdir kararının tefhim veya tebli edilmi olması gerekir.” Hükümleri yer almaktadır.

Görüldü ü üzere, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda mahkeme tarafından verilen kararların taraflara tefhim ya da tebli edilerek ilgili kanunlarda belirtilen sürelerin de bu tebli ve tefhim i lemleriyle birlikte ba layaca ı öngörölmü tür. Yine, 5271 sayılı ve 6100 sayılı Kanunun yukarıda yer verilen ilgili maddelerinde tebligat i lemlerinin istisnai durumlar dı nda 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılaca ı açıkça belirtilmi tir.

u halde, 7201 sayılı Kanuna göre, adli merciler tarafından yapılacak elektronik ortam da dâhil tüm tebligatlar bu Kanun hükümlerine göre Posta ve Telgraf Te kilatı Genel Müdürlü ü veya memur vasıtasıyla yapılır. Ancak, di er kanunlarda özel hüküm bulunması halinde veya tehirinde zarar umulan i llerde veya aynı yerde bulunan 1 inci maddede yazılı daire ve müesseseler arasında veya bu daire ve müesseselerde bulunan ahıslara yapılacak tebligat, kendi memurları veya mahalli mülkiye amirinin emriyle zabıta vasıtasıyla yaptırılır.

Di er taraftan, 6284 sayılı Kanun ve bu Kanuna li kin Uygulama Yönetmeli inde; 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan tebdir kararının, korunan ki iye ve iddet uygulayana tefhim veya tebli edilece i, tebdir talebinin reddine ili kin kararın ise sadece korunan ki iye tebli edilece i, ancak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde ilgili kolluk birimi tarafından verilen tebdir kararının ise iddet uygulayana bir tutanakla derhâl tebli edilece i belirtilmi olup, ayrıca tebdir kararının tefhim ve tebli i lemlerinde, tebdir kararına aykırılık hâlinde iddet uygulayan hakkında zorlama hapsinin uygulanaca ı ihtarı yapılaca ı da açıkça düzenleme altına alınmı tır.

6284 sayılı Kanun hükümlerine göre verilen kararlara kar ı tefhim veya tebli tarihinden itibaren iki hafta içinde ilgililer tarafından aile mahkemesine itiraz edilebilece i belirtilirken, tebdir kararının ilgililere tefhim veya tebli edilmemesinin, kararın uygulanmasına engel te kil etmeyece i ifade edilmi tir.

6284 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında ayrıca, bu Kanun hükümlerine göre alınan tebdir kararlarının, verilen kararın niteli ine göre Cumhuriyet Ba savcılı na veya kollu a en seri vasıtalarla bildirilece i belirtilmi tir.

Bakanlı ımızın Ailenin Korunması ve Kadına Kar ı iddetin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanması konulu 17/12/2019 tarihli ve 154/1 numaralı Genelgesinde ise; hakkında tebdire hükmedilen ki iler varsa yeni adres kayıtlarının alınması, vakanın özelli i ve tebdir kararlarının vasıf ve mahiyeti gözetilerek ba ta Tebligat Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen “*tehirinde zarar umulan i*” kapsamında kolluk vasıtası ile tebligat olmak üzere, usulüne uygun ekilde farklı tebli yöntemlerine de ba vurulabilece inin göz önünde bulundurulması, tebdir yükümlüsüne tebdire uyması gereklili i ve tebdir kararının ihlâli durumunda zorlama hapsi gibi neticelerin hatırlatılması, koruyucu ve önleyici tebdir taleplerinin kabulüne dair kararların, mahkeme tarafından iddet uygulayana ve korunan ki iye tebli edilmesi, talebin reddine dair kararların ise yalnızca talepte bulunana tebli edilmesi ve hâkim tarafından verilen önleyici tebdir kararlarının tefhim veya tebli edilmemesi kararın uygulanmasına engel te kil etmeyece inden, kararın infaz edecek birime teslim edildi i tarihte infazına ba lanması ile tebdir kararlarının ihlali nedeni ile zorlama hapsi kararı verilebilmesi için tebli evrakında “*kararın gereklerine aykırı hareket edildi inde zorlama hapsi uygulanaca t*” yönünde me ruhata yer verilmesi ve zorlama hapsi kararlarının kesinle meden infaz edilememesi hususları dikkate alınarak mahkeme tarafından ilgisine tebli edilmesi gerekti i hususlarına dikkat çekilmi tir.

Aile içi ve kadına yönelik iddetin önlenmesi için ilgili kanun ve yönetmelikler ile “Kadına Yönelik iddetle Mücadele Koordinasyon Planı” kapsamında hazırlanan 01/01/2020 tarihli Kadına Yönelik iddetle Mücadele konulu ç i leri Bakanlı mın 01/01/2020 tarihli Genelgesinde de aynı hususa yer verilerek; adli makamlarca Tebligat Kanununun 2 nci maddesi kapsamında kolluk vasıtası ile tebligat yapılmasına ili kin kararların ivedilikle yerine getirilmesi gerekti i belirtilmi tir.

Bakanlı ımızın 154/1 nolu Genelgesi ve i leri Bakanlı ının 01/01/2020 tarihli Genelgesi ile 6284 sayılı Kanun uyarınca verilen önleyici tedbir kararlarının Tebligat Kanununun 2 nci maddesi uyarınca tehirinde zarar umulan i ba lamında de erlendirilerek kolluk aracılı ı ile tebli edilebilece i yönündeki düzenlemeleri ile uygulamada söz konusu kararların tebli i ve kararların yerine getirilmesi hususunda ya anan güçlüklerin önüne geçilmesi, ayrıca tedbir kararlarına uyulmaması halinde zorlama hapsi kararları verilmesinin sa lanması, dolayısıyla aile içi ve kadına kar ı iddetle etkin mücadele edilmesi amaçlanmı tır.

5271 sayılı Kanunun yukarıda bahsedilen ilgili maddesinde ayrıca, infaz edilecek kararların Cumhuriyet Ba savcılı ına verilece i belirtilmektedir. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin nfazı Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde de mahkemelerin, kesinle en ve yerine getirilmesi onaylanan cezaya ili kin hükümleri Cumhuriyet ba savcılı ına göndermeleri gerekti i, bu hükme göre cezaların infazının Cumhuriyet savcısı tarafından izlenece i ve denetlenece i öngörölmü tür.

Nitekim, Cumhuriyet ba savcılıkları bünyesinde kurulan ilâmat ve infaz bürolarının, ceza mahkemelerinden verilen kesinle mi mahkûmiyet kararları ile hukuk mahkemelerinden gönderilen tedbir kararlarının infaz i lemlerini yürütmek görevleri bulunmaktadır.

Bu itibarla;

1- Do rudan aile mahkemesince verilen önleyici veya koruyucu tedbir kararlarının tebli i lemlerinin, kararı veren merci olması sebebiyle ilgili aile (tedbir) mahkemesince yerine getirilebilece i,

2- Mahkeme tarafından verilmekle birlikte gecikmesinde sakınca bulunan hallerde veya tebli için ilgisine ula ılamaması hallerinde ilgili Cumhuriyet Ba savcılı ı aracı kılınmak suretiyle ve kolluk birimleri tarafından tebli i lemlerinin yapılabilce i,

3- Hakim tarafından verilmesi gereken önleyici tedbir kararlarının, gecikmesinde sakınca bulunan hal nedeniyle sonradan mahkemenin onayına sunulmak üzere kolluk tarafından verilmesi halinde ise, tebli in kollukça derhal yapılması gerekti i,

De erlendirilmektedir.

Bilgilerine rica ederim.

Ramazan GÜRKAN
Hâkim
Bakan a.
Ba kan V.